

Kinh Di Giáo

Dịch Thơ

Thành Tâm-Phan Khắc Nhượng dịch thơ

---o0o---

Nguồn

<http://hoavouu.com>

Chuyển sang ebook 24-06-2014

Người thực hiện :

Nguyễn Ngọc Thảo - thao_ksd@yahoo.com.vn

Tuyết Nhung - tuyetnhungbc1617@yahoo.com.vn

Dũng Trần - dungxtr2004@gmail.com

Nam Thiên - namthien@gmail.com

[Link Audio Tại Website http://www.phapthihoi.org](http://www.phapthihoi.org)

Mục Lục

Kinh Di Giáo

---o0o---

Kinh Di Giáo

Lúc Đức Phật Thích-ca chứng đắc,
Chuyển bánh xe chánh pháp độ sanh,
Kiều-trần-như được duyên lành,
Năm anh em họ viên thành lý chân,
Suốt đời sống xa gần phổ độ,

Người cuối cùng Phật độ chính là,
Ông già Tu-bạt-dà-la.
Ở rừng cây những Sa-la ngát vùng,
Người đáng độ đã từng được độ,
Đã đến hồi Phật bỏ sắc thân,
Niết bàn thể nhập xuất trần,
Nửa đêm yên ắng lặng tẩm khắp trời.

---o0o---

1. Phật lên tiếng ra lời cốt lõi,
Đề môn đồ mỗi mỗi soi đi,
Phật rằng: Này các tăng ni,
Sau tôi nhập diệt, nhớ ghi mấy điều:
Coi giới tựa người nghèo được của,
Như tối mù, mở cửa sáng ra,
Phải coi giới luật như là,
Người thầy chỉ lối, khỏi sa lạc đường.
Giống như thể ta đương tại thế,
Phật ra đời cốt để vậy thôi,
Phải luôn giữ giới chớ rời:
Mướn người, buôn bán, chăn nuôi, chớ làm.

Chớ thu vén mùa màng, nhà cửa,
Chớ đua đòi tiền của nhân gian,
Chặt cây diệt cỏ chớ làm,
Chiêm tinh bói toán lại càng nên xa.
Chớ xem tướng hoặc là xem đất,
Luôn giữ mình chừng mực uống ăn,
Việc đời chớ thích để tâm,
Chú bùa, phụ nữ thân gần không nên.
Phải tâm niệm đơan nghiêm chánh trực,
Phải mong sao cho được độ mình,
Lỗi làm che dấu không nên,
Chớ bày phép lạ câu tin nơi người.
Vớ cúng thí biết vui vừa đủ,
Vật cúng dường tích trữ nào nên,
Đó là đôi chuyện giới nghiêm,
Cội căn giải thoát tự nền giới ra.
Giữ giới được mới qua thiên định,
Giới khơi dòng trí tuệ thâm uyên,
Khả năng diệt sự não phiền,
Nên cần mọi sự giữ gìn sạch trong.

Người phá giới đừng hòng công đức,
Giới là nơi công đức gửi vào,
Là nơi yên ổn hàng đầu,
Mọi điều công đức vin vào nấu nung.
Các tăng ni, phải luôn thọ giới,
Năm căn cần giữ khỏi buông lung,
Giống như trâu phải canh chừng,
Cầm roi chớ để trâu ruộng lúa ai.
Nhu ngựa dữ không nài cương chắc,
Hắn đưa người xuống vực chẳng chơi;
Cướp kia gieo khổ một thời,
Năm căn gieo họa bao đời ai hay.
Biết rõ mối nguy tai trầm trọng,
Chẳng thể không cẩn thận giữ gìn;
Vớ người trí tuệ nghiêm minh,
Năm căn đâu dễ xui mình chiều theo.
Giữ giới tựa giữ điều giặc dã,
Không thể nào buông thả được đâu;
Dù cho thỏa mãn cách nào,
Năm căn: (năm cửa) bao lâu mà còn.

Năm cửa bởi vọng lòng làm chủ,
Các ông nên khéo giữ vọng lòng;
Vọng lòng đáng sợ vô cùng,
So cùng nọc rắn miệng hùm khác chi.
Dầu giặc lửa dễ gì sánh kịp,
Nhu người cầm chén mật mà đi,
Chăm chăm sợ đồ chứ gì,
Dưới chân nào biết một khi có hầm.
Nhu voi dữ phải cần móc sắt,
Nếu không thì hết sức hiểm nguy,
Giống như vượn khi khác chi,
Được cây chuyên bám dễ gì yên chân.
Giữ lòng an định rất cần,
Việc lành dù mấy khó khăn cũng thành.
Vói thức ăn khi mình nhận được,
Phải coi dường uống thuốc vậy thôi,
Chẳng gì dở miệng ngon mùi,
Thứ ngon không thích dở thời không chê.
Miễn sao được khỏi bề đói khát,
Miễn sao là thể xác không nguy,

Miễn sao yên dạ tu trì,
Nhu ong hút mật chẳng hề hại hoa.
Chẳng phương hại sắc hoa tươi đẹp,
Tặng ni khi thọ thực cúng dường,
Cốt trừ khổ não tai ương,
Cầu nhiều phương hại lòng thương người đời,
Giống như thể những người trí tuệ,
Chẳng khiến trâu kiệt quệ làm nhiều.
Nghe đây hỏi các tăng ni,
Siêng năng tu tập thường đi pháp lành.
Đem năm canh giữ mình chớ bỏ,
Tụng kinh hầu tránh ngủ nửa đêm.;
Chớ vì ngủ nghỉ lãng quên,
Để đời vô ích êm đềm trôi luôn.
Hãy nhớ lửa vô thường đương đốt,
Hãy mau mau cứu vớt lấy mình,
Chớ ham ngủ nghỉ thường tình,
Nã phiền rình rập giết mình như không.
Nhu kẻ thù vô cùng nguy hiểm,
Phải luôn luôn thức tỉnh đề phòng;

Não phiền rấn độc tương đồng,
Hiện đang ngủ nghỉ trong lòng các ông.
Nhà có rấn phải dùng móc sắt,
Móc giới vào đuôi phút chúng đi.
Rấn ra ngủ mới yên bề.
Rấn còn mà ngủ còn chi thẹn bằng.
Biết thẹn tựa áo quần trang phục,
Cốt che người cho được trang nghiêm;
Khác nào móc sắt câu liêm,
Trị điều phi pháp đừng liên lụy mình.
Vậy tặng ni phải nên biết thẹn,
Mới mong lìa bất thiện dễ duôi,
Bỏ lòng biết thẹn ra rồi,
Bao nhiêu công đức đồng thời tiêu ma.
Có pháp lành chẳng qua biết thẹn,
Không thẹn thì thú vật khác chi.
Tặng ni ! Nếu kẻ nào vì,
Có gì xúc phạm có gì nhiều nương.
Ngay cả bị tổn thương thân thể,
Hãy kèm lòng chớ để hờn căm,

Lửa hờn đốt cháy thiện căn,
Giữ gìn không để nói năng độc mồm.
Lòng chớ để nổi cơn tức bực,
Khiến cho nhiều công đức tiêu tan.
Giới trì khổ hạnh đâu bằng,
Người từng nhẫn nhục thượng nhân đáng hàng.
Ai chưa thể vui cam nhẫn nhục,
Chịu miệng đời ác độc dồn cho,
Coi dường uống nước cam lồ,
Chưa là trí tuệ hồng hồ thánh nhân.
Vì tức giận muôn phần nguy hại,
Phá căn lành hủy hoại lòng từ,
Đời này đời trước chẳng trừ,
Giận hờn còn giữ bao giờ vui đâu.
Biết tức giận khác nào lửa dữ,
Phải thường xuyên gìn giữ khỏi lòng.
Giặc ruộng công đức sánh cùng,
Do thì sân hận vẫn còn hơn xa.
Người thế tục chưa xa dục lạc,
Nên giận hờn còn được thứ tha;

Là người hành đạo xuất gia,
Đã rời đục lặc vậ mà hận sân;
Người như vậy thực tâm không đặng,
Có khác gì trời tạnh mây quang,
Bỗng dung sấm động sét vang,
Rõ ràng chẳng xứng với màn trời xanh.
Này tãng ni ! muốn mình thành Phật,
Bỏ cửa nhà trang phục xuất gia;
Khoác vào chiếc áo cà-sa,
Mong cầu khắp nẻo gần xa cúng dường.
Chớ có ý đương đương tự đắc,
Cao ngạo gì cũng dứt nó đi,
Xuất gia vào đạo rồi thì,
Mong người bố thí từ bi cúng dường.
Người thế tục còn buông cao ngạo,
Huống chi là vào đạo xuất gia;
Mong cầu giải thoát nhớ là,
Hạ mình đây đó người ta cúng dường.
Này tãng ni ! Cái lòng xiêm xúc,
Trái đạo thì hãy vứt nó đi;

Dối gian súc xiểm còn thì,
Bao giờ thấy đạo diệu vi sáng đường.
Phải giữ gìn lòng luôn đoan chính,
Lấy thật thà góc định thẳng ngay;

---o0o---

8. Tăng ni ! Nên biết thế này:
Mong cầu, ham muốn cho hay chừng nhiều.
Càng muốn nhiều càng điều khổ não,
Không mong cầu cứ đạo mà đi,
Mọi điều ham muốn ít thì,
Có gì đến nỗi sầu bi nào phiền.
Được mỗi vậy còn nên tu tập,
Huống chi là công đức bao nhiêu;
Người mà ham muốn chẳng nhiều,
Đâu cần xu nịnh theo chiều vì ai,
Sáu căn cũng khó sai khó khiến,
Người tu hành ít muốn tâm an;
Chẳng còn sợ sệt hoang mang,
Phải hỏi đến việc kiên gan đương đầu.
Không mong cầu lại hầu ít muốn,

Nét này đi sớm chúng Niêt-bàn.

---o0o---

9. Tằng ni muốn thoát buộc ràng,
Khỏi điều khổ não thế gian thường tình.
Hãy quán pháp tự mình biết đủ,
Biết đủ thì yên ổn vui tươi,
Đất bằng biết đủ cũng rồi,
Người không biết đủ dù nơi thiên đường.
Không biết đủ vô phương toại nguyện,
Giàu có nhưng vẫn tựa nghèo nàn,
Những người biết đủ rộng dàng,
Tuy nghèo nhưng vẫn hân hoan như giàu.
Người biết đủ dễ nào cam chịu,
Đề thân vào nô lệ năm căn,
Người không biết đủ mê làm,
Năm trò dục lạc thế trần khiến sai.
Khiến bia miệng mĩa mai chê trách,
Thật đúng là đáng xót đáng thương,
Pháp môn biết đủ rộng đường,

Cho người sớm được tỏ tường Chân Như.

Này tặng ni ! Người tu cầu đạt,
Tịch tịnh lòng an lạc vô vi,
Thế nên cần phải xa lìa,
Những nơi tụ họp hội hè huyên thuyên.
Một mình chỗ lặng yên tĩnh mịch,
Chỗ cõi trời Đè Thích, chư thiên,
Thấy đều kính trọng trang nghiêm,
Hãy nên xa chốn huyên thuyên hồng trần,
Hãy xa lánh lãng xăng hội chúng,
Để yên lòng cắt rứt khổ đau,
Tư duy trí tuệ nhiệm mầu,
Ham nhiều hội chúng khó cầu tâm yên.
Như cành cây nhiều chim quần tụ,
Hẳn có khi chuốc vạ: gãy cành,
Thế gian trói buộc giam mình,
Giữa dòng bể khổ đắm chìm đưa ra.
Như voi sa bãi sinh bùn ngập

Đến bao giờ mới được thoát lên.
Đó là đức tình có tên,
'Xa lia' ràng buộc nghiệp duyên hồng trần.
Này tăng ni ! Tinh cần chăm chỉ,
Chẳng việc gì không thể không xong,
Chuyên cần tinh tấn hết lòng,
Như là nước giở đá mòn khác chi.
Với tâm biếng nhác hành trì,
Như người cọ gỗ mong khi lửa bùng.
Gỗ chưa nóng, nửa chừng đã nghỉ,
Mong lửa mà có lửa được không?
Đó là đức tình gắng công.
Cũng là 'Tinh Tấn' dốc lòng không lui.
Này tăng ni ! Cầu người tri thức,
Hay cầu ai trợ lực tận tình,
Sao bằng gìn giữ tâm mình,
Để cho vọng niệm không sinh nào phiền.
Vậy tâm phải giữ gìn hết sức,
Chánh niệm rời công đức mất luôn,
Đã thành sức niệm kiên cường,

Dẫu vào giấc đục chẳng còn hề chi.

Như áo giáp mặc khi ra trận,

Được yên lòng khỏi sợ hiểm nguy,

Được không vọng niệm rồi thì,

Đó là đức tính có chi tốt bằng.

Này tăng ni ! Giữ tâm an định,

Tâm định rồi rõ sự diệt sanh,

Phải luôn tinh tấn lòng mình,

Kiên trì tu tập hành thiền không lui.

Nếu tâm định xa rời não loạn,

Như nước lên khéo chặn giữ bờ,

Tu hành cần trí có dư,

Định thiền tâm niệm chớ cho rịn rò.

Định là đức tình cơ hồ,

Giúp người rớt ráo sang bờ bên kia.

Này tăng ni ! Nếu người trí tuệ,

Hẳn đâu còn câu nệ chấp tham,

Tự mình xét việc đã làm,

Lòng thường tỉnh thức buộc ràng gỡ ra.

Dốc năng lực để mà giải thoát,

Nương theo điều giáo pháp Như Lai,
Nếu không trì tuệ đủ đầy,
Không sao gọi được như vậy xuất gia.
Chẳng thế gọi họ là thế tục,
Chẳng tên chi gọi được thứ này,
Chiếc thuyền trí tuệ xưa nay,
Giúp người vững chí ra ngoài tử sanh.
Là đèn rọi vô minh tan biến,
Là thuốc thần trị bệnh đảo điên,
Là gươm cắt đứt não phiền,
Trao đời giác tuệ thường xuyên rất cần,
Nghe, hiểu, tu tăng cường lợi lạc,
Trí tuệ ngời mắt thịt cũng tinh,
Phải là trí tuệ quang minh,
Đó là đức tính tự mình sáng soi.
Này tăng ni ! Với người hí luận,
Chỉ khiến mình tâm loạn mà thôi,
Xuất gia chỉ vậy đâu rồi,
Không thành giải thoát ôi thôi buồn gì !
Tâm mê loạn chỉ vì hí luận,

Để vui vào tịch diệt chớ quên,
Loại trừ hý luận mới nên,
Đó là đức tính giữ mình hôm mai.
Này tăng ni ! Phải hoại tình thức,
Tâm niệm về công đức gần xa,
Bỏ điều phóng túng hết ra,
Như là tránh giặc cướp nhà khác chi.
Lòng đại bi Phật vì khắp cả,
Mới lên lời hỉ xả này ra,
Những điều chánh pháp lợi ta,
Cùng là cứu cánh hầu qua Niết-bàn.
Phải nỗ lực thực hành tinh tấn,
Dù sông hồ, rừng núi, gốc cây,
Dù trong tịnh thất hay ngoài,
Phải luôn nghĩ nhớ pháp này Phật ban.
Chớ chênh mảng, lỡ làng qua mắt,
Phương tiện nên tu tập cho rành,
Chuyên cần tinh tấn thực hành,
Để mình khỏi phí được sanh làm người.
Chớ để cả cuộc đời vô ích,

Khỏi sau này hối tiếc ăn năn,
Phật là thầy thuốc tận tâm,
Biết rành bệnh lý, thuốc cần phải cho,
Mỗi bệnh trạng dặn dò mỗi loại,
Uống hay không đâu tại lỗi thầy,
Phật như người chỉ đường ngay,
Chỉ phương giải thoát khỏi sai khỏi lầm.
Đường đã rõ chẳng năng cất bước,
Hỏi bao giờ mới được đến nơi,
Lỗi không bởi tại thầy rồi,
Lỗi do biết lối nhưng lười chẳng đi.

---o0o---

17. Này tăng ni ! Bốn điều chân lý,
Các ông chưa hiểu ý chỗ nào,
Hãy nên hỏi lại rõ vào,
Thế Tôn chỉ dạy trước sau cho rành.
Thế Tôn nhắc ba lần như vậy,
Bốn chúng đều im lặng lắng nghe,
Chẳng ai thắc mắc gọi là,
Bấy giờ A-nậu - lâu-đà bước ra.

Bạch Thế Tôn: ‘Dù là trăng nóng,
Hay mặt trời lạnh cóng nay mai,
Bốn điều chân lý Như Lai,
Muôn đời vẫn vậy chẳng thay đổi gì.
Như ‘khổ đế’ cực kỳ thực tế,
Cõi trần đời dâu bể khổ đau,
Sanh già bệnh chết bao lâu,
Đã là quy luật khổ sâu nhân gian,
Thương yêu kết xa càng đau khổ,
Ghét nhau thì hội ngộ vui đâu,
Muốn ham chẳng toại hỏ sầu,
Căn nguyên Tập đế: thương đau đời đời.
Do ái dục sinh sôi, chấp mắc,
‘Diệt đế’ là khổ cắt cho rơi,
Nguyên nhân đau khổ đã rồi,
Sáng đường ‘đạo đế’ an vui Niết-bàn.

---o0o---

15. Phật đã dạy rõ ràng rất mực,
Chẳng ai còn nghi hoặc điều chi,
Nhiều người chưa chứng được thì,

Nghe Phật nhập diệt sầu bi lệ tràn,
Người mới tu nghe ban lời ấy,
Càng ráng tu để thấy Niết-bàn,
Như đêm tắm tối kinh hoàng,
Bỗng lòa chớp sáng rõ ràng đường đi.
Người chúng quả đã lìa biển khổ:
Thăm nghĩ rằng Phật vội chi xa,
Lời Ngài A-nậu-lâu-đà:
Bốn điều chân lý Phật đà sáng soi.
Mọi người thấu hiểu cả rồi,
Đại bi Đức Phật ban lời, nói thêm:
Này tỳ kheo! Chớ nên bi thiết,
Đã sinh ra làm kiếp con người,
Hợp tan qui luật muôn đời,
Bao giờ hội hợp chẳng hội ly tan?
Sự như vậy muôn ngàn không có,
Pháp lợi mình đâu đó đã thông,
Lợi người ta dạy đã xong,
Cho dù nán lại cũng không ích gì.
Cõi trời người ai kia đáng độ,

Thì bấy nay được độ cả rồi,
Ai chưa được độ đương thời,
Nhân duyên đã sẵn hẳn rồi cũng qua.
Nay đệ tử thay ta nói nghiệp,
Chỉ pháp thân bất diệt thường còn,
Thế gian muôn sự vô thường.
Hợp tan phải lẽ đừng thương đừng sầu.
Hãy tinh tấn sớm cầu giải thoát,
Trí tuệ làm gương cắt mờ mê,
Thế gian đích thật hiểm nguy,
Rõ ràng muôn sự chẳng chi vững bền.
Nay nhập diệt bỏ đi bệnh dữ.
Bỏ cái thân ‘năm uẩn’ hợp này,
Tội tình nghiệp báo dây đầy,
Người ta tạm gọi cái này là thân.
Giữa trầm luân sinh già bệnh chết,
Người trí mà đã dứt nó xong,
Ai không hoan hỉ tác lòng,
Nhu trừ được giấc ai không vui mừng.
Này tặng ni ! Hãy dùng tha thiết,

Ráng tìm đường giải quyết sầu đau,
Thế gian to nhỏ trước sau,
Muôn loài vạn sự biết bao vô thường,
Các ông chớ cảm thương bi thiết,
Đã đến giờ nhập diệt Như Lai,
Đừng lời chi nữa đông dài,
Đến hồi thể nhập Niết-bàn Vô Dư,
Đó là những lời từ Phật dạy
Cũng là lời để lại sau cùng,
Phật-đà trí tuệ đại hùng,
Muôn đời soi sáng trùng trùng nhân gian.

---o0o---

Hết